

VYJÁDŘENÍ K DISERTAČNÍ PRÁCI KATEŘINY STRACH TICHÉ

Úvod

Na začátku bych se chtěl vrátit do doby, kdy na AVU vznikalo doktorské studium. AVU byla u nás první uměleckou školou, kde takové studium vzniklo. Prosazoval jsem jeho zavedení a udělal vše, aby jeho definice byla co nejpřesnější, aby odpovídala potřebám uměleckého milieu.

Zjistili jsme tehdy, že doktorské studium je zavedeno jen na dvou uměleckých školách světa. Jedna ve skotském Aberdeenu, druhá někde v Jižní Americe (Brazílie, Argentina, už se nepamatuji).

Jel jsem na stáž do Skotska, abych prozkoumal typ tamějšího studia.

Skotsko je magická země, ale principy PhD studia mě zklamaly.

Jednalo se jen o formu nějakého uměleckého díla dotaženého do finální podoby či realizovaného ve veřejném prostoru, apod. a to jsem považoval za absolutně nedostatečné. Proto jsem principy doktorského studia po návratu na AVU formuloval **zcela jinak**.

Naše principy zdůrazňovaly, že nejde o obecný jev, ale o studium **výjimečných jedinců**, kteří jsou schopni jak praktické, tak teoretické práce.

Poukazoval jsem na rozdíl mezi běžnou teoretickou disertační prací, kterou vypracovávají teoretici a mezi tou, která by měla vznikat na Akademii. Ta vychází především z toho, že autor je výkonný umělec a spolutvůrce tvůrčího procesu, který **vychází z teoretických i praktických zkušeností**. To měl být základ uvažování o doktorském studiu na umělecké škole. **Napodobování teoretických textů či jen tvorba uměleckých děl nestačí**. Význam doktorské práce na umělecké škole má být rozdílný od neuměleckých škol, poněvadž doktorand AVU podává (mj.) i svědectví o procesu práce. Hledá důvody, příčiny, cesty... a dává je do souvislostí historických, tematických, sociálních. Jde o syntézu racionálních i subjektivních analýz, doloženou jak teoreticky, tak prakticky.

TÉMA DOKTORSKÉ PRÁCE

Doktorandka pochází z prostředí, které bylo blízké duchovním principům náboženství i proto je jí otázka spirituality blízká. Hledá

nejdříve intuitivně, od určité doby vědomě, způsob současné spirituality, její roli ve společnosti a především v oblasti umění. Velmi dobře chápe, že do života lidí vstupují v posledních minimálně sto let nové, nevyzkoušené až překvapivé prvky, které nás dezorientují. Hledání spirituality je hledáním další cesty, hledáním důvodu. Považuji její téma za maximálně aktuální. Setkávám se u řady uměleckých snažení s potřebou spirituality nebo alespoň s touhou po ní. Může totiž sloužit jako navigace.

KLADY A ZÁPORY TÉTO PRÁCE

Dizertační práce Kateřiny Strach Tiché je pečlivě propracována a je výsledkem mnohaletého úsilí. Autorka si je dobře vědoma labilnosti tématu, nedostatku pojmů a především „zmatení jazyků“, které v naší společnosti nastalo. Hledá vztahy mezi uměním a spiritualitou a tím precizuje diskuzi o funkci umění.

Jasně zápory nevidím, ale chápu tuto práci jen jako příspěvek do diskuze, pootevření dveří, pokus o položení otázky. Jsem si jist, že autorka předložením dizertační práce téma neodkládá, ale bude ji provázet po celý další život.

NÁMĚTY PRO EVENTUÁLNÍ DISKUZÍ

Pokud bychom měli rozvinout diskuzi, rozhodně bychom měli začít úvahami o roli umění coby implicitního náboženství. Rovněž se domnívám, že by bylo dobré zeptat se autorky na dualitu jejího výtvarného projevu, který se valí ve dvou proudech, jeden úzkostlivě figurativní, druhý abstraktní, a na vztah k minulosti.

HODNOCENÍ A DOPORUČENÍ

Znám Kateřinu Strach Tichou z dlouhých let studia v mém ateliéru na AVU. Sledoval jsem její práci i po skončení studia. Považuji jí za poctivou a pokornou poutnici na cestě k něčemu, co nazýváme uměním.

Doporučuji její dizertační práci k přijetí a k udělení příslušného titulu.

Prof. Milan Knížák

